

HEMEN GAUDE

Hemen gaude egun batez EHaren independentzia eta gizarte justuago bat helburu, borrokan hasi ginen emakumeak.

Hemen gaude gure borroka esparruetan ikustezinak sentitu ginenak eta, baita, ikustezinak ez izateko ahotsa altxatzea eguneroko zerbait bilakatu genuenak ere.

Estatuentzat, ordea, ez ginen inoiz ikustezinak izan eta, hala, egun batean atxilotuak izan ginen. Ez, poliziak ez zuen inoiz begibistik galdu emakumeak ginela. Eta, hemen gaude, ondorioz, komisaldegian bortxatuak izan ginen emakumeak, baita bortxatuak izateko izuaren ondorioz, oraindik ere laguntza profesionala jasotzen dugunak ere. Bortxaketa sexuala herri honen askatasunaren aldeko borroka neutralizatzeko guda-arma bat izan baita.

Muturreko egoera hari bakoitzak ahal izan duen moduan egin genion aurre. Eta ondorioz, hemen gaude, laguna salatu gabe duinki eutsi genionak baina, baita, duintasuna galdu gabe, behartu zigutena sinatu genuenok ere. Zeren eta, agian, 50 urte geroago, bada garaia Itziarren semeak ezezik alabak ere izan zituela aitortzeko. Agian, bada garaia, premia eta min pertsonalak ahultasun bezala baino, aurre egin beharreko arazo kolektibo bezala ulertzeko; kartzela zein kartzelatik kanpo. Horrek bereizten baikaitu beraien logikatik. Gu ez baikara beraiek bezalakoak.

Eta, hemen gaude kartzelara sartu gintuztenean bikotekidea galdu genuen emakumeak ere. Egia esan, ez dakigu zein momentutan pasa ahal izan zitzaigun burutik zaintzaile beharrean zainduak izan gintezkeela. Edo, hobeto pentsatuta, gure barruan beti jakin genuen hori gertatuko zela. Eta, hala ere, aurrera egin genuen... Nonbait, borrhoroak bakarrik ez, herri honetan ausardiak ere baditu milaka aurpegi.

Hala, geroztik, espetxean hain beharrezkoa den babes emozionala gure amek, ahizpek, neskalagunek eman ziguten emakumeak gara hemen gaudenak.

Nahiz eta honako hau ez den gizon presoengatik ezberdintzen gaituen zer bait: euskal presoen zaintza eta babesak emakumeen esku egon baita beti eta halaxe jarraitzen du egoten gaur egun ere.

Hemen gaude ama izan nahi eta kartzelaren ondorioz izan ez garen emakumeak. Eta hemen gaude ere barrote atzean eta polizia inguratuta erditu garen emakumeak.

Hemen gaude, seme alabak espetxe barruan, gurekin, hazi ditugun emakumeak, aitarekin haztea ez baita sartzen Instituciones Penitenciariasen buruan. Hemen gaude, hiru urte bete zituzten egunean bertan, eta azala kendu izan baligute bezala, umeak gure ondotik erauzi zizkiguten emakumeak.

Hemen gaude ere, neska bat maitatzeagatik kartzelaren aldetik, eta ez bakarrik bere aldetik, irainak jaso genituen eta jasotzen ditugun emakumeak.

Hemen gaude, emakume izateagatik kartzela erregimen ezberdina bizi izan dugunak. Gizonezkoentzako egindako kartzelako soberakinetan bizi izan garenak. Patio txikiagoetan, bakartze latzagoetan, baldintza kaxkarragoetan egon garenak. Menpekotasuna areagotzeko asmoz emakume on eta otzan bihurtu nahi izan gaituztenak.

Hemen gaude, funtsean militante independentista izateaz gain, emakume izateagatik komunikabide, komisaldegia eta espetxean modu bikoitzean zigortuak izan garen emakumeak. Hemen gaude prentsa misoginoen arabera emakume txarrak, ama txarrak. Emakume desegokiak. Komandoetako putak, terrorista odoltsuenak. Hemen gaude modu bikoitzean zigortu gaituen iruditegi horren eraikuntzan erabili izan diren aurpegi eta gorputzak. Hemen gaude aitortu gabeko militante politikoak.

Guk behin pairatu genuena egun 53 euskal emakume preso politiko ari dira pairatzen, eta kezkatuta gaude. Horietariko 13 bakarrik daude eta Estatu Españoleko kasu gehienak bizi erregimen gogorrean. Klean behar ditugu,

kartzelara eraman dituen gatazka ixteko egoera honi aterabidea eman behar diogu. Gatazka honek eragindako preso eta iheslari gabeko Euskal Herri baterantz abiatu nahi dugu, eta bitartean egun bizi duten salbuespen egoera desegin nahi dugu. Emakumeon kasuan gainera, gatazka honen atzean beste gatazka batzuk ezkututzen dira, emakumeok gizarte patriarkalaren ondorioz bizi dugun gatazka.

Badira bost urte Aieten, nazioarteko eragileen parte hartzearekin, bide orri bat aurkeztu zela; euskal gatazka politikoari irtenbide justu, baketsu eta iraunkor bat bilatu asmoz. ETAk Aieten egindako deialdiari bere ekarpena egin zion, jarduera armatua behin betiko uzteko deliberoa hartu zuelarik. Baina espetxean edo erbestean dauden gure kideentzat egoerak ez du hobera egin. Bost urte beranduago, euskal preso politikoek auziak konpondu gabe segitzen du.

Gure herrian benetako bakea eta askatasuna eraiki nahi badugu gatazka politiko armatuaren harira izandako ondorioak landu behar ditugu eta emakumeon kasuan "gatazka" horren itzaletan gordetzen diren beste indarkeriak ere landu. Hori GUZTION ardura da. Hori dela eta, kooperazio esparru bat sortu nahi dugu eragile guztiekin. Horregatik, euskal jendarteari orohar eta bereziki emakumeon eskubideen defentsan lanean diharduten eragileei deia luzatu nahi diegu auzi honi behin betiko irtenbide bat bila diezaiozun denon artean.

USURBILen, 2016ko Abenduaren 29an.

Euskal emakume preso politiko ohiak